

Et *Mindretal* (Klaus Berntsen, J. C. Christensen, Laursen, Moltesen og Nørsgaard) har ikke kunnet tiltræde det foreliggende Lovforslag, fordi det ikke tilvejebringer en Ordning vedrørende det højere Skolevæsen i hele Landet, men kun i København og de omliggende Kommuner, og fordi det paa dette begrænsede Omraade foreslaar en Ordning, der i flere Henseender og navnlig overfor den private Skole ikke er at anbefale.

Mindretallet har været af den Opfattelse, at Reformen paa Skolens Omraade burde udskydes til den kommende nye Rigsdag, men det indrømmer, at Kommunalbestyrelsens Nægtelse af Bidrag til eksamensberettigede private Skoler i København har stillet disse overfor en kommende Nødstilstand, som ikke kan lades uanset af Bevillingsmagten, og derfor er Mindretallet villigt til, uagtet sin før nævnte Opfattelse, at gaa med til en Forhandling om en Ændring i Forholdene vedrørende den højere Undervisning, saaledes at de private Skolers Nødstilstand i København afhjælpes og saaledes, at de private og kommunale højere Skoler i hele Landet faar en ensartet Stilling overfor Staten, hvilken Stilling efter Mindretallets Mening bør være af en Art, der ikke alene gør det muligt for private Skoler at bestaa, men ogsaa aabner Mulighed for, at nye Skoler kan oprettes, hvor saadanne tiltrænges.

Det forelagte Lovforslag bemyndiger Ministeren til at lade Staten overtage en Række private Skoler, men det har ikke været Mindretallet muligt at faa Oplysning om, hvad denne Overtagelse vil koste Statskassen, eller om, hvilke enkelte Skoler Staten saaledes skal overtage. Mindretallet nærer ikke Tvivl om, at Staten efter Overtagelsen af disse Skoler temmelig hurtigt vil komme til at staa overfor store Byggeomkostninger og Omkostninger til Skolemateriel og lignende foruden de i Lovforslaget nævnte aarlige Udgifter til Driften af disse Skoler.

Mindretallet maa derfor modsætte sig, at Ministeren faar denne Bemyndigelse, og

det saa meget mere som Mindretallet ikke skønner, at der er nogen Nødvendighed for, at Staten skal drive saa mange Skoler. Derimod har Mindretallet ikke noget imod, at Staten overtager et Par af de nuværende private Skoler indenfor de i Lovforslaget nævnte Kommuner Omraade, og derfor foreslaar det at bemyndige Undervisningsministeren til at fremkomme med Forslag om, at Staten overtager 2 eksamensberettigede private Skoler, hvilket Forslag da skal godkendes paa Finansloven for 1919—20. Mindretallet ser nemlig meget vel, at København og Omegn i Henseende til Tallet af Statsskoler er ringere stillet end det øvrige Land under Hensyn til Folketallet, og det er for at bøde paa dette Forhold, at Mindretallet fremsætter Forslaget om, at Staten skal overtage 2 af de private Skoler.

Mindretallets Forslag om, at Ministeren skal udrede en Plan for en udelukkende Gymnasieskole, fremsættes for, at Rigsdagen til næste Aar kan faa Lejlighed til at overveje denne Mulighed, der saa ofte har været fremme under Forhandlinger om Skolevæsenet uden dog nærmere at blive undersøgt og behandlet.

Med Hensyn til Skolepenge kan Mindretallet ikke slutte sig til Lovforslagets Bestemmelse om en stigende Skoleafgift, paalagt under Hensyn til Forældrenes Skatteindtægt, eller til Bestemmelsen om, at Børn af Forældre med en Skatteindtægt af ikke over 4,000 Kr. skal have fri Undervisning, hvad enten de er begavede eller ubegavede, flittige og flinke eller dovne og mere eller mindre umodne. Mindretallet finder, at Statsskolernes nuværende Skolepenge-system er langt at foretrække fremfor det nye i Lovforslaget, men da Mindretallet gerne ser, at det nuværende Antal af Fripladser øges, foreslaar det, at Skolepengenes Størrelse forhøjes ret betydeligt, og at Antallet af Fripladser samtidig sættes op til Halvdelen af Skolernes Elevtal i de højere Klasser. Ligeledes foreslaas det at fastsætte en Skattegrænse for Forældre, hvis Børn der kan tildeles Fripladser. Om denne Grænse, om Skolepengenes Stør-